

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Referat af mini-konference med Polens udenrigsminister

Hermed fremsendes til orientering referat af Europaudvalgets mini-konference fredag den 1. februar 2002 med Polens udenrigsminister Wlodzimirz

Cimoszewicz om Polen, EU's udvidelse og Fremtidens Europa fredag den

1. februar 2002.

Med venlig hilsen

Irlí Plambech

KONFERENCE OM POLEN – ET FREMTIDIGT MEDLEM AF EU

v/ Folketingets Europaudvalget

Landstingssalen

Fredag den 1. februar 2002

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

God morgen, alle sammen.

Det er mig en stor fornøjelse at byde velkommen til Wlodzimirz Cimoszewicz, Polens nuværende udenrigsminister og tidligere premierminister. Det er os en stor fornøjelse at have dig blandt os og høre fra din mund, hvad udfordringerne og problemerne ved udvidelsesprocessen er set fra Polens synspunkt. Det er mig også en stor fornøjelse alle byde alle jer her i Landstingssalen velkommen. Jeg ved, I ikke har haft ret lang tid til at sige ja eller nej, men vi har fundet det vigtigt, at vi, når vi får så fint besøg fra Polen, benytter lejligheden til at invitere et stort antal personer til at høre Polens synspunkter.

Om fem måneder overtager Danmark EU's formandskab. Om ti en halv måned forventes Europa-rådet ved et møde i København at vedtage at byde ti lande velkommen som nye medlemmer i Den Europæiske Union. Polen er med 40 millioner indbyggere det største ansøgerland. Polen er et af vore nabolande. Det danske politiske og økonomiske samarbejde vokser meget hurtigt. Sammen kan vi udvikle regionen i Østersøen til en af de mest succesfulde i øst i Europa. Sammen kan vi i fællesskab skabe det nye EU. Dette er vores fælles udfordring: at overvinde delingen af Europa, at skabe vækst og velfærd for alle folk og lande på det europæiske kontinent, at bryde den historiske linie af krige og konflikter gennem et civiliseret samarbejde i Europa.

Forhandlingerne er tæt ved afslutningen. Der er ingen vej tilbage. Nu er det på tide at fremskynde forhandlingerne og færdiggøre lovgivningen og gennemførelsen i ansøgerlandene. Overgangen til det politiske, det økonomiske og det sociale system, udviklingen af teknologi, og forberedelsen til EU medlemskab har været meget hård for folk i Central- og Østeuropa. I december i år står vi ved en skillevej, hvor det er tid for EU-medlemsstaterne at vise sine visioner, sin politiske vilje og evne til at byde Polen og andre lande velkomne som lige partnere.

Vi er alle klar over, at det er på tide at finde løsninger inden for de vanskeligste områder, hvor der er behov for overgangsperioder. Det er meget vigtigt for Europa at finde saglige løsninger, som ikke kun løser alle de praktiske og politiske problemer, men samtidig vise et klart perspektiv for at blive medlemmer i Den Europæiske Union for den polske befolkning og folk i andre ansøgerlande.

Det er mig endnu en gang, som formand for Folketingets Europaudvalg, en fornøjelse at byde velkommen – ordet er dit. Velkommen.

Włodzimierz Cimoszewicz, Polens udenrigsminister:

Mange tak, hr. ordstyrer, mine damer og herrer.

Lad mig begynde med at vise, hvordan udtalelsen af polske navne vil blive den sværeste ting for jer, når Polen bliver en del af Den Europæiske Union.

Det er mig en stor fornøjelse at være her i dag, nu hvor optagelsesforhandlingerne er ved at nå sin afslutning, og Danmark overtager formandskabet i EU om fem måneder. Hvis alt går som planlagt, har jeg i december 2002 fornøjelsen af at underskrive en traktat her i København om Polens optagelse i Unionen. Så vil ordene "fra København til København" være blevet en realitet, for som I husker var det i juni 1993 under Rådets møde i København at optagelsesforhandlingerne startede. Jeg vil gerne forsikre det danske folk om, at ved at acceptere Polen som nyt medlem, vil Den Europæiske Union få et loyalt og pålideligt medlemsland, som vil tilføje Unionen sine egne værdier, og som vil gøre en indsats for at sikre, at det fælles projekt om at samle Europa bliver en succes.

Polen er og har altid været et europæisk land. Siden sin opståen i slutningen af det 10. århundrede har Polens kultur, økonomi og politik fulgt udvikling i Vesteuropa. På nogle områder var Polen faktisk forud for resten af kontinentet. Lad mig blot nævne 1791, hvor Europas første og verdens anden skrevne forfatning blev vedtaget i Polen. Så der er ingen tvivl om den europæiske karakter, som den polske kultur og mentalitet har.

Desværre afskar den tragiske udvikling i første halvdel af forrige århundrede Polen fra Europas politiske og sociale midterlinje. Fra sin plads bag jerntæppet kunne Polen med andre ord se til, mens landene i Vesteuropa havde travlt med at realisere de store ideer af Robert Schuman, Jean Monnet, Alcide de Gasperi og Paul-Henri Spaak, og Polen kunne kun drømme om en dag at komme med i den union, de europæiske lande var ved at skabe. Men selv dengang, hvor Polen ikke kunne handle uafhængigt, var der faktisk nogle i Polen, der arbejdede på at samle kontinentet. Lad mig i den forbindelse nævne, ambassadør Retinger – nær ven og kollega til Paul-Henri Spaak – hvis navn for evigt holdes i hævd i europæisk integrationskrønike.

Så det var først i 1989 efter kommunismens fald i vores del af Europa, at det polske folk frit kunne udstikke retningslinierne for deres lands indenrigs- og udenrigspolitik. Tilbage i 1989 var der ingen tvivl i den offentlige mening om, at integration med Europas økonomiske og politiske strukturer ville vise vejen til den politik. Og lad mig understrege, at alle sociale, økonomiske og politiske reformer, som Polen siden har gennemført - med en sådan utrolig kraftindsats - har været til fremme af Polens tilbagevenden til "familien" af frie, demokratiske og fremgangsrige europæiske nationer.

Derfor har medlemskab af Den Europæiske Union været et vigtigt mål i Polens udenrigspolitik. I december 1991 underskrev Polen den europæiske aftale som, samtidig med at gøre Polen til en del af det europæiske fællesskab, gav Polen en reel mulighed for integration. I april 1994 ansøgte Polen officielt om optagelse i Den Europæiske Union.

Integration med den vestlige verdens strukturer handler dog ikke kun om at blive medlem af Den Europæiske Union. På et tidligt tidspunkt blev et meget vigtigt skridt i den retning faktisk taget, da Polen blev medlem af Europarådet. Dette bekræftede igen Polens hurtige udvikling mod de europæiske standarder som demokrati og menneskerettigheder, udløst af reformerne, der fandt sted i slutningen af 80'erne og begyndelsen af 90'erne. Det efterfølgende medlemskab af O ECD var en positiv vurdering af OECD af Polens økonomiske reformer. Polens optagelse i NATO var af samme politiske vigtighed. Det har givet os garanti for militær sikkerhed. Så det kommende medlemskab af Unionen er et naturligt sidste skridt af den vej, som belønning for alt det, der er sket i Polen i løbet af de sidste 13 år.

Optagelsesforhandlingerne, som har været i gang i fire år nu, er, som alle ved, ved at nå sin afslutning. Vi ønsker at møde den tidsfrist, der er fastsat i Europa-kommissionens strategiske papir. Det er ingen nem opgave, men premierminister Leszek Millers nuværende regering, som jeg er meget beæret over at være udenrigsminister i, udviser stor beslutsomhed i bestræbelserne på at nå målet. Denne beslutsomhed kom til udtryk i regeringens nye forhandlingsstrategi, der blev vedtaget som en af regeringens første opgaver efter de havde dannet regering.

Polen er det største af ansøgerlandene, hvilket også forklarer, hvorfor de problemer, vi er stødt på undervejs i forhandlingerne, ikke er ualmindeligt meget større end dem, de andre lande, der søger om optagelse i EU, har haft. Tilpasningsprocessen til *acquis communautaire* har ofte nødvendiggjort enorme anstrengelser fra de polske myndigheders side, og først og fremmest fra det polske samfunds side. Vi er godt klar over, at tilpasning er en nødvendighed for Polen for at blive en troværdig medlemsstat. Men man skal huske på, at Polens forandring igennem de sidste 13 år har haft en så omfattende karakter, der er udført af et fåtal af vestlige nationer siden Anden Verdenskrig.

Slutresultatet af forhandlingerne skal dog være gearret til fremme af to meget store mål som følge af udvidelsen. Det indre markeds effektivitet er et af dem. Det andet mål er at tage vare på det, der er mest værdifuldt i de central- og østeuropæiske landes økonomiske transformering, dvs. deres potentiale for rivende økonomisk vækst for at gøre dem i stand til at opnå et udviklingsniveau i den nærmeste fremtid der kan sammenlignes med det, den vestlige del af vort kontinent har. Derfor er overgangsperioder en nødvendighed i nogle meget nøje definerede og vedvarende udvalgte områder.

Nu, hvor forhandlingerne nærmer sig deres afslutning, koncentrerer vi os i Polen om vores fremtidige medlemskabs kvalitet.

Og lad mig forsikre jer om, at – i modsætning til nogle smålige kommentarer fra nogle egne af Europa – Polen ikke søger om optagelse i EU alene af økonomiske overvejelser. Disse er vigtige, og det ville afgjort være antydningen af hykleri at påstå andet. På den anden side har vores del af Europa lidt under meget mere langvarig krigshærgen end den vestlige del af kontinentet. Og efter krigen, mens Vesteuropa nød frugten af Marshall 30 år red på toppen af den økonomiske bølge, betalte den centrale og østlige del af vort kontinent en meget høj pris for smertefulde eksperimenter af central planlægning og "folkets demokrati". Så uden en tilgang af megen hjælp fra mere velhavende partner, kan det med sikkerhed siges, at vi ikke med succes vil kunne overvinde de udviklingsmæssige forsinkelser, vi er havnet i uden selv at være skyld i det.

Men den allervigtigste motivering for stræben efter EU medlemskab har været drevet af en vision om Europa, som vi værdsætter i Polen. Dette er en vision om et økonomisk sundt og politisk stærkt Europa, som på lige fod handler med de største aktører på den internationale scene. En vision om et forenet Europa, der skaber plads ikke kun til sine varer og tjenester men også til sine folk. Det er en vision om et Europa, der er engageret i so lidaritiet mellem nationer og stater, som ikke kun er udtrykt i budgetoverførsler til sine dårligere stillede medlemmer. Et springende punkt af beskeden er solidariteten med folk, der bor i forskellige lande, hvorpå den europæiske sociale model er grundlagt. Og sidst men ikke mindst er det visionen om et Europa, der har sat både moderne demokrati og menneskerettigheder på dagsordenen.

Hvordan vil Polen så realisere denne vision efter sin optagelse? Sagen er indlysende, når man ser på Europas position på den internationale scene. Et stærkt Europa er et Europa, som nyder godt af intern samhørighed. Vi støtter fuldt ud de nye europæiske initiativer, såsom Lissabon-processen og modernisering af den europæiske økonomi, samhørighed af socialpolitik, den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik og samarbejde inden for lovgivning og indenrigspolitik. Det er vores intention at opnå medlemskab af Den Økonomiske og Monetære Union på så tidligt et tidspunkt som muligt. Vi mener, at et Europa efter disse retningslinier er den eneste ligeværdige partner til USA, Japan og – i fremtiden – Kina og andre stormagter.

For os var rejser pålagt ufrihed, specielt til vesteuropæiske lande, blandt de største ulemper under det kommunistiske styre. Disse var ikke kun følgen af de restriktive politikker af vores autoritære regeringer, men også af de hurdler der blev lagt for os af de vestlige regeringer. Heriblandt var visa, skriftlige invitationer og andre administrative procedurer. Derfor er en af de største resultater af europæisk integration efter vores mening åbnin g af grænser, ikke kun mht. handel men også for de, der ønsker at bosætte sig andetsteds i Europa. Efter min mening var udvidelsen af Schengen-aftalen til

Island og Norge en virkelig god idé, for der er ingen grund til at begrænse bevægelsesfriheden til de definerede grænser i Den Europæiske Union, når den bør gælde hele Europa.

Af samme grund har vi svært ved at acceptere de restriktioner på bevægelsesfrihed, der er foreslået under forhandlingerne. Vi forsøger at forstå den bekymring, nogle landes borgere har, for at polsk arbejdskraft vil oversvømme deres markeder, selvom vi er sikre på, at deres frygt er helt ubegrundet. Alligevel har vi accepteret disse restriktioner, og er samtidig Danmark og andre lande så meget mere taknemlig for deres løfte om, at de vil åbne både deres grænser og deres respektive arbejdsmarkeder for os, når Polen er blevet optaget i EU.

Og det bringer mig tilbage til spørgsmålet om solidaritet og den europæiske sociale model. Som I ved havde den anti-kommunistiske opposition i Polen solidaritet malet på sine bannere. Den idé er stadig meget levende i det polske samfund. Det er derfor vi – i jagten på reformer der kan give vor økonomi vedvarende vækst – tager imod rådgivning fra Europas dominerende model, der er bygget på fremgang og, ja, solidaritet. I denne specifikke omgang handler solidaritet ikke kun om socialpolitik i ordets snævrere forstand. Det har også betydning for landbruget og landområderne, hvor bevarelse af familielandbrug er et af vore mål. Ivrige efter at undgå en affolkning af landområderne, har vi nedfældet en landbrugspolitik, der forbeholder landets begrænsede ressourcer til at forbedre landbrugets produktion og en afbalanceret udvikling af landområderne. I medfør af denne politik har polsk landbrug fået en betydelig kapacitet til miljøvenlig produktion af sunde fødevarer helt i tråd med de seneste tendenser i den fælles landbrugspolitik. Jeg mener derfor ikke, at integration af polsk landbrug i den fælles landbrugspolitik vil være fyldt med uoverkommelige forhindringer, hvis man går ud fra, at integrationen bliver udført med streng overholdelse af lighedsprincippet for alle indblandede.

Vi ved alle, at den demokratiske form for regering og iagttagelse af de højeste standarder for menneskerettigheder er norm i Europa. I 1989 blev det også norm i Polen. Der er dog nogle lande, hvor demokrati eller menneskerettigheder ikke er en selvfølge, som det er i vores del af verden. Andre lægger en helt anden betydning i det. Demokratiske lande er derfor forpligtet til ikke blot at overvåge principperne for demokrati og menneskerettigheder på hjemmefronten, men også udbrede dem andre steder. Af åbenlyse historiske og geografiske grunde lægger vi i Polen stor vægt på udviklingen af relationer med vore naboer mod øst. Her tænker jeg først og fremmest på Ukraine, hvor demokrati endnu ikke helt har fået fodfæste, og Hviderusland som har en lang og arbejdsom vej foran sig, før de opnår demokrati. Polen yder også en stor indsats for at udvikle de bedste politiske og økonomiske relationer med Rusland. Jeg er overbevist om, at efter vores optagelse i EU, og med Unionens fulde støtte, vil vi være endnu mere succesrige i disse bestræbelser.

Det er helt sikkert, at en reform af Unionens drift er en naturlig følge af udvidelsen. De gennemførte reformer fra Nice-mødet er ikke nok. I Polen forsøger vi også at forestille os en Europæisk Union i det 21. århundrede. For det er Polens intention at deltage aktivt i den igangværende diskussion om den fremtidige Union og blive involveret i Unionens reform. Dette er en af grundene til, at vi er så ivrige efter at komme med i Unionen i 2004 og være med på regeringskonferencen som et fuldt medlem. Vi ønsker ikke, at beslutninger om vores fremtid tages uden vores tilstedeværelse – som det tidligere har været tilfældet.

Polen bør blive en del af EU og det i den første optagelsesrunde, for det er ikke kun til Polens fordel. Unionen vil også få håndgribelige fordele af vores optagelse. Vort land vil tilføre Den Europæiske Union en pulserende økonomi, et ungt og meget veluddannet samfund. Dertil kommer det voksende polske marked, som vesteuropæiske virksomheder høster stor fordel af. Polen vil give Den Europæiske Union frit syn til vore naboer mod øst, hovedsagelig på det meget store russiske marked. Lige så vigtigt er udsigten til, at hele Central og Østeuropa opnår økonomisk og politisk stabilitet – takket være udvidelsen. Det er svært at spå om, hvordan vores del af Europa ville have udviklet sig efter kommunismens fald, uden fremtidsudsigter til optagelse i Unionen.

Kort sagt er et hurtigt kik på europakortet og overfladisk kendskab til Europas historie nok til at indse, at udvidelse uden Polen i hvert fald ville være ufærdig og bestemt ingen politisk succeshistorie.

Hr. ordfører, mine damer og herrer, tak for jeres opmærksomhed.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak. Vi har tid til spørgsmål, og jeg vil bede jer fatte jer i korthed og være præcise med jeres spørgsmål. Jeg tror, vi tager tre ad gangen – hvem er den første?

Charlotte Antonsen, Venstres EU-ordfører:

Har De en kommentar til Kommissionens forslag med hensyn til den fælles landbrugspolitik?

Kjeld Albrechtsen, Enhedslistens EU-ordfører:

Mange tak for Deres tale, hr. minister. Jeg vil i bund og grund spørge om det samme, som min kollega fra regeringssiden. Forventer De, at forslaget fra Europa-kommissionen om landbrugsmæssige økonomiske problemer vil være acceptable for det polske folk?

I medierne har jeg set, at der kun vil være 25 pct. sammenlignet med landbrugsbudgettet for de nuværende medlemmer af Den Europæiske Union, og jeg mener personligt, at det er et meget uklogt forslag fra Europa-kommissionens side. Jeg mener, at der skal være lighed. Men hvordan vil reaktionen være i Polen? Forventes det af parlamentsmedlemmerne, at de stemmer for udvidelsestraktaten på grundlag af Kommissionens forslag? Jeg ved godt, det i bund og grund er det samme spørgsmål, men jeg vil gerne høre Deres vurdering af, hvad meningene vil være i Polen.

Anne Jensen, medlem af Europa-Parlamentet for Venstre:

Mange tak. Mit spørgsmål er ikke helt i samme boldgade. Vi har før-optagelses-foranstaltninger, hvori landbrugsprogrammet bl.a. er. Vil De prøve at udbyde Polens erfaring med SAPARD lidt?. Mange tak.

Włodzimierz Cimoszewicz, Polens udenrigsminister:

Lad mig begynde med det tredje spørgsmål, fordi svaret til det er det nemmeste. Jeg kan nævne tusindvis. For det første er vores erfaring negativ. For det andet *har* vi ingen erfaring. Det er derfor, den er negativ – fordi programmet ikke virker. Og jeg tror, det skyldes begge sider.

Så vidt jeg ved, er Polen klar til at handle, til at gennemføre det nuværende projekt og gøre brug af programmets fordele. I Landa Buro's seneste erklæring stod, at SAPARD formodentlig vil starte rigtigt i anden halvår 2002.

Og det er selvfølgelig meget vigtigt, at programmet er indarbejdet før optagelse, fordi det vil give os noget erfaring og praktisk viden, og give os mulighed for at videregive den viden til den almindelig mand og landmand. Det vil lære os, hvordan hele idéen med europæisk støtte skal forstås. Lære os hvordan vi bliver klar, og hvordan vi lærer at udnytte programmerne til udvikling af landbrug etc. Lære os at forberede investering, at præsentere det og gennemføre det. Og til sidst lære os hvordan vi rapporterer om, hvad vi har gjort.

Set fra det synspunkt er det derfor meget vigtigere at få praktisk erfaring, også inden for programmets finansielle størrelse.

Det var meget spændende for alle ansøgerlandene, deres befolkninger, politikere og regeringer at vente på Europa-Kommissionens første offentlige præsentation for to dage siden af de finansielle forslag, der ikke kun handlede om den fælles landbrugspolitik. Jeg tror også, det var spændende for Europa-Kommissionen at afvente ansøgerlandenes reaktion. Og jeg tror, at det første indtryk på begge sider var mangel på fuld tilfredshed. For ansøgerlandene udtrykte i mere eller mindre stærke vendinger deres utilfredshed, og jeg kan forstå, at Kommissionen heller ikke har grund til at være tilfreds med reaktionen.

Så det er stadig for tidligt at begynde at analysere i detaljer, hvordan reaktionen var i de forskellige ansøgerlande. Men jeg kan sige, at det umiddelbare tegn på initiativer så dagens lys. For eksempel mødes premierministre fra bl.a. Ungarn, Tjekkiet, Slovakiet og Polen snart for at diskutere vores opfattelser, følelser og kommentarer til dette. Og der er taget initiativ til at arrangere et møde for alle ansøgerlandenes udenrigsministre. Igen med samme mål – at diskutere vores opfattelse med Kommissionen.

På trods af at den polske regering ikke var i en officiel forhandlingsposition, besluttede den at reagere på det første forslag, som skal godkendes af alle 15 medlemsstater, inden det kan blive det officielle forhandlingsdokument fra EU's side. Derfor udsendte vi samme dag – forrige onsdag – et kommuniké. Et kommuniké, som jeg mener er velafbalanceret, fordi det starter med at fortælle det polske folk, den polske nation, at det udgangspunkt, Europa indeholder mange positive elementer.

Vi taler for det første om europæisk assistance til Polen – ikke kun den anden vej. Vi taler om strømmen af europæiske penge fra Bruxelles til Warszawa, ikke fra Warszawa til Bruxelles. Det er ikke prisen for at blive medlem af klubben. Det er assistancen foreslået af klubben til nytillkomne. Ydermere indeholder det for første gang løfter eller forslag om direkte betaling til polske landmænd. For blot nogle måneder siden var dette ikke sikker ærtimod. Det er ikke længe siden, der kom officielle udtalelser om, at der ikke ville blive direkte betalinger til landmænd i ansøgerlandene, efter de var blevet optaget i Den Europæiske Union. Så det har ændret sig.

Men samtidig gjorde vi opmærksomme på, at niveauet for de foreslåede direkte betalinger ikke var tilfredsstillende. Og at længden på overgangsperioden på ti år ikke kunne accepteres. Vi mener, at en af de grundlæggende idéer for alle forhandlinger er, at handle i henhold til bestemmelserne i Agenda 2000. Og det finansielle perspektiv forudsat i Agenda

2000 ville være nået i 2006. Og nu er der en ændring i Kommissionens standpunkt, for ifølge forslaget skal vi acceptere en beslutning vedrørende den fremtidige Europæiske Union, før vi bliver medlemmer. Det betyder så, at vi skal afstå fra vores rettigheder til, som et fremtidig medlem, at være med til at tage beslutning om et af de vigtigste punkter, der vedrører et tidspunkt, hvor vi allerede er i Den Europæiske Union. Det er derfor ikke kun et problem af finansiel karakter – det er også et juridisk problem, der bør diskuteres som sådant.

Vi er selvfølgelig godt klar over, der er finansielle grænser. At der blev vedtaget et budget i Berlin for tre år siden. Det både forstår og accepterer vi. Men vi mener, at der stadig er plads til forskellige løsninger. Når forhandlingerne finder sted om et par måneder, vil begge sider være villige til at søge kompromis. For hvis det standpunkt, der blev præsenteret for to dage siden, af Den Europæiske Union bliver behandlet som ikke-forhandlingsbart, vil det være et meget stort problem.

Hvad er det vigtigste? Hjælpens størrelse er meget vigtig, men det vigtigste er ligebehandling, eller at give chance for fair konkurrence. Vi kan selvfølgelig ikke gå ind for løsninger, som vil forværre de polske producenters – f.eks. polske landmænds – positioner, efter vi er blevet en del af Den Europæiske Union.

En polsk avis, Gazette Wyborcza, som er meget pro-europæisk, offentliggør i dag en kommentar, der viser en sammenligning mellem en polsk landmand med f.eks. en dansk eller en fransk landmand. Den polske landmand kan tjene omkring 10 pct. af sine produktionsomkostninger, fordi der ikke er nogen tilskud til denne form for produktion. De europæiske landmænd kan sælge det samme produkt på det polske marked næsten 20 pct. billigere end den polske landmand, på grund af tilskud. Og de europæiske landmænds fortjeneste i dag er tre gange så stor, som den polske landmand. Hvis vi accepterer det forhold af direkte betalinger – dvs. 25 pct. af hvad f.eks. danske eller franske landmænd får i dag – og vi samtidig accepterer total liberalisering af handel med landbrugsprodukter, skal den polske landmand pludselig sælge sin produktion næsten 25 pct. billigere end i dag. Så det vil være hans nettotab med europ tilskud. Det er et paradoks, og det kan ikke accepteres. Det diskuteres ofte, når det polske landbrugs situation bliver nævnt, at det til en vis grad er ironisk, at strukturen er så ulig andre udviklede lande – at vi har så mange små, fattige landmænd etc.

Det er imidlertid ikke Den Europæiske Unions problem. Det er et social og politisk problem for de kommende polske regeringer, hvordan man hjælper millioner af mennesker, der bor i polske landsbyer, og landbrug der ikke sælger varer, men kun producerer til familiens behov. Så der ikke er nogen forbindelse til det fælles marked, til europæisk integration etc. Men det er meget paradokssalt, at det er de polske landmænd, der i dag er bedst og mest effektive, som har investeret meget og har meget store landbrug, der kan tabe mest ifølge disse forslag fra Europa-Kommissionen.

Jeg beklager, at jeg går meget i detaljer. Jeg vil bare gerne forklare for jer, hvad problemstillingen er, og hvilken form for debat vi har brug for. Vi har ikke brug for nogen form for debat, der er følelsesladet med den ene side der siger, at EU vil have skatteydernes penge, at de vil have alt for meget af os. Der er på den anden side heller ikke behov for at tale om folk, der kommer fra EU-lande for at opkøbe polsk land og behandler det polske folk blot som et marked for deres produkter. Vi er nødt til at rationalisere både debat og forhandling.

Det vil naturligvis blive svært, men lad mig være optimist og sige, at jeg tror, at vi – med lidt hjælp fra vore venner – vil kunne have problemet løst ved udgangen af i år.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Med lidt hjælp fra vennerne, ja. Det er meget nyttigt for os også som danskere, fordi vi, når vi overtager formandskabet, skal forsøge at nå frem til nogle af konklusionerne, og som en del af den politiske proces er det meget nyttigt at vide nøjagtigt hvilke konsekvenser, de fremlagte forslag har.

Vi fortsætter debatten, og jeg må bede de af jer, jeg ikke kender, om at præsentere sig selv.

Mnisi Zwelethu:

Mange tak, hr. ordstyrer. Jeg er første sekretær fra Swazilands ambassade i København. Mit navn er Mnisi Zwelethu og jeg er her på vegne af vor ambassadør, der desværre ikke havde mulighed for at deltage her i dag. Jeg har et enkelt spørgsmål. Jeg vil dog starte med at takke den polske minister for hans glimrende tale.

Nu hvor Polen er på vej til optagelse i Den Europæiske Union, vil jeg gerne høre, hvad De kan sige omkring implikationerne af de beslutninger eller aftaler, Den Europæiske Union allerede har taget? Jeg tænker især på de aftaler, der vedrører ACP-landene. Deres udvikling og handel – helt frem til 2007 for at forberede udviklingslandenes optagelse i verdensøkonomien.

Mange tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak.

Ambassadør Lázló Deseó, den Ungarske ambassade

Jeg kommer fra Ungarn. Jeg vil gerne sige tak for denne udmærkede mulighed for at diskutere meget vigtige spørgsmål. Hr. minister, jeg vil gerne stille et spørgsmål, som også er henvendt til ordstyreren, og det er kommissær Verheugen's ræsonnement eller argumenter, hvor han taler om købekraften eller argumentationsprincippet til forslaget for det fælles standpunkt. Hvad er Deres kommentar rent principielt til at acceptere en købekrafts-fremgangsmåde?

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Der er tid til et spørgsmål til – den portugisiske ambassadør.

Ambassadør José de Freitas Ferraz, den portugisiske ambassade:

Mange tak for Deres fremstilling, hr. minister. Jeg vil bare komme med en kort bemærkning. Min erfaring siger mig, at før Den Europæiske Union afslutter en meget vigtig og svær sag, som f.eks. i Maastricht, Berlin, Nice og Edinburgh, er der en voksende dramatik, men i sidste ende falder alting på plads, og vi får en aftale. Det er min erfaring, at det er den europæiske tradition.

Men mit spørgsmål vedrører noget, De nævnte – De sagde, at midlerne, der blev opnået i Nice, ikke var tilstrækkelige. Jeg går ikke ud fra, de refererer til de institutionelle reformer. Jeg vil meget gerne, hvis De kan give et kort fremstilling i store træk, hvordan Polen ser institutionen i fremtidens Europa?

Mange tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak. Jeg må desværre sige, at efter ministerens svar har vi ikke mere tid.

Włodzimierz Cimoszewicz, Polens udenrigsminister:

Mange tak.

Jeg kan desværre ikke fremkomme med specifikke eller detaljerede kommentarer til problematikken omkring relationerne mellem EU og ACP-landene. Lad mig blot nævne, at Europa som helhed – ikke kun medlemmerne af Den Europæiske Union – har et meget stort ansvar med hensyn til mindre udviklede regioner i verden. Desuden har mange europæiske lande – specielt medlemmerne af EU – på grund af deres historie og historiske relationer med afrikanske, asiatiske og specielle relationer og ansvar eller føler et specielt ansvar over for disse tidligere koloniers skæbne. Der er således specielle relationer mellem Den Europæiske Union i dag og ACP-landene. Det både forstår og respekterer vi. Og vi mener, det bør fortsætte. Disse specielle historiske relationer mellem lande i det integrerede Europa, og de der står udenfor, i hvert fald bør anerkendes og i nogle tilfælde accepteres og respekteres. For eksempel er der et problem, Polen vil stå over for med hensyn til vore naboer i øst. I lande som Rusland, Hviderusland og Ukraine er der millioner af borgere af polsk afstamning, ligesom der er store etniske grupper af folk fra Ukraine og Hviderusland, der bor i Polen. Som medlem af Den Europæiske Union skal vi selvfølgelig tiltræde Schengen-aftalens bestemmelser, herunder gennemførelse af visa-systemet med hensyn til disse lande, vore naboer. Men samtidig vil vi også gerne mødes med forståelse for vores indgangsvinkel. Vi vil gerne indføre systemet så sent som muligt. Selvfølgelig med en garanti om, at det vil fungere fra starten, og at vi alle, men især Polen, skal undgå en situation, så udvidelsen af EU resulterer i negative psykologiske effekter udenfor EU, lige på den anden side af den nye grænse mod øst. Der er ikke meget fornuft i at skabe en deling af Europa – selvom den kun er mental et er meget vigtigt at forstå. Jeg tror, det er det problem, du taler om.

Mht. Verheugen's forslag om at tale om disse midlers købekraft, om disse pengebeløb, der vil blive overført fra det europæiske budget til de nyankomne lande. Jeg vil ikke kommentere det direkte af samme grund, som den polske regering nægter at kommentere Europa-Kommissionens præsentation detaljeret – præsentationen, der er et stort dokument på over 50 sider, indeholder mange elementer, mange af forslagets detaljer. Alt bør analyseres og reaktionen bør være fuldstændig. Endvidere har den ungarske premierminister Orbán kontaktet Polens premierminister for

at arrangere et møde, så de kan diskutere alle disse detaljer. Jeg mener, at for mange offentlige reaktioner på de forskellige detaljer i projektet og reaktioner til forslaget på et for tidligt tidspunkt, ikke er den bedste måde at håndtere det meget vanskelige og komplekse problem.

Og tak til den portugisiske ambassadør for at dele sin og andre EU-landes erfaring med både at blive optaget i og være en del af Den Europæiske Union. Det bider vi selvfølgelig mærke i, og vi forventer mange spændende dage og nætter i december i år, og i bedste Hollywood-stil håber vi på en lykkelig slutning.

Hvad angår europæiske reformer eller fremtidige institutionelle reformer mener vi, at vi selvfølgelig har brug for institutionelle og proceduremæssige forandringer, som garanterer at den udvidede, større Union fortsat vil være effektiv. Der skal være en logisk konsekvens af det faktum, at der kommer flere medlemmer i gruppen eller klubben, og vi er klar over, at systemet med flertalsafstemning skal bruges i større format end hidtil. Det påvirker selvfølgelig meget følsomme problemstillinger om nationers suverænitet, nationalstat, suverænitet etc. Personligt mener jeg, at hvis vi mener, at et af de grundlæggende principper, hvorpå Den Europæiske Union er bygget, er nærhedsprincippet, og det så er de områder, vi mener skal håndteres af Unionen, så er vi nødt til at acceptere, at på de områder, skal vi først og fremmest sørge for effektive mekanismer, effektive beslutningsprocesser etc. Ellers er der ingen grund til at beslutte, at nogle områder skal håndteres af Unionen, ikke af den nationale stat. Så vi skal have nye nærhedsprincipper i den retning. Så mener vi, at der er et behov for at begrænse Europa-Parlamentets position. For eksempel mener vi, at det måske vil være godt for Unionen at få mere politisk og personlig konkurrence. For eksempel ved at vælge kommissionsformanden fra Parlamentet blandt konkurrerende kandidater. Så vi er nødt til at gøre noget mere for at få EU's borgere til at føle, at Den Europæiske Union, den fælles struktur, mekanismen

er demokratisk – at det er accepteret og forstået af folket. Så mere gennemsigtighed, mere demokrati, mere effektivitet. Lad mig sige det på den måde.

Mange tak.

Claus Larsen-Jensen, formand for Folketingets Europaudvalg:

Mange tak, hr. minister. Før vi slutter, skal jeg informere jer om, at der i løbet af nogle få uger vil findes referat fra mødet her i dag, så I har en chance for at følge op på det. Referatet vil være tilgængeligt hos Folketingets EU-oplysning.

Vi håber, at – når vi skal afholde mødet i København i december – Danmark kan være julemand og give EU julegave i form af en stor udvidelse.

Så endnu en gang tusind tak til tilhørerne her i dag, og tusind tak til Polens udenrigsminister. Jeg synes, vi skal give ham en hånd og ønske ham held og lykke.